

[Holstein.]

har ment, at det nu var nødvendigt at tale mere aabent om denne Sag med den Foranledning, den højtærede Statsminister har givet; for han skal nemlig ikke have Lov til at betragte sig selv som en gement forfulgt Uskyldighed og os andre som gemene Bagvaskere, og han skal ikke faa Lov til gratis at lumpe mig og slaa mig i Hartkorn med Redaktør Danner. Jeg vilde mene, at det havde været heldigere, om den højtærede Statsminister havde haft Kolblodighed og Ræson nok i Behold til at have undladt at vove sig ud paa denne Glatiis, det vilde have klædt ham bedre, og det vilde have været heldigere for ham selv. Men at han har haft den Dumstridighed at tage denne Sag frem og tage den frem paa den Maade, han har gjort her, ja, det synes jeg yderligere bestyrker min Frygt for, at denne højtærede Politiker har i Virkeligheden, om jeg saa maa sige, sin bedste Tid bag sig.

Der er i de offentlige Forhold Krav, som maa honoreres af offentlige Personligheder. Jeg har mange Gange sagt, at jeg er ikke Moralprædikant, men en anden Sag er, at den almindelige Befolkning har Krav paa visse personlige Hensyn fra sine øverste ansvarliges, fra sine ypperstes Side. Jeg har ikke forrige Gang sagt noget som helst, som jeg ikke fuldt ud kan staa ved som paa den ene Side personligt hensynsfuldt over for den højtærede Statsminister og paa den anden Side berettiget ud fra den Betragtning, at det var en offentlig Sag, som berørte den øverste Statsleder personlig, og som i Pressen havde vakt saa megen Opsigt gennem sin vilkaarlige Behandling af det offentlige, som denne havde. Jeg sagde dengang, og det staar jeg ved, at naar jeg duellerer med en politisk Modstander, saa stikker jeg ikke med Kaarden til ham, naar han er snublet, jeg finder ingen Tilfredsstillelse i at komme en Modstander til Livs paa de Vilkaar; jeg skal sige den højtærede Statsminister, at jeg er for meget Soldat og Aristokrat — det er jo en Mentalitet, han aldeles ikke er i Stand til at fatte — til, at jeg finder nogen som helst Tilfredsstillelse ved en saadan Fremgangsmaade, men en anden Sag er det, naar den paagældende, medens han ligger ned, begynder at rumstere med Dolk over for mig; saa kan jeg blive nødsaget til at give raat for usødet, og det har jeg følt mig forpligtet til i dette Tilfælde. Jeg haaber, at den højtærede Statsminister for Fremtiden vil forskaane mig for Gentagelsestilfælde. Herefter vil jeg gerne have Lov til

blot at gøre et Par afsluttende, ikke Modbemærkninger, men Bibemærkninger til det ærede Medlem Hr. Christmas Møller og det ærede Medlem Hr. Krag i Anledning af deres Udtalelser om Valutaordningen og Valutaordningens Betydning. Det ærede Medlem Hr. Christmas Møller redegjorde i et kort Resumé for den historiske Gang i Valutaordningens Behandling her i Rigsdagen, men der var et Punkt, som jeg synes har Betydning, som det ærede Medlem forbigik, og det er, at Konservative og Venstre, ja ikke alene Konservative og Venstre, men ogsaa Regeringspartierne, alle fire store Partier, var i Slutningen af Maj 1932 enige om, at Valutaordningen skulde enten væsentlig indskrænkes eller helt ophæves pr. 15. Oktober 1932 og ersattes med importregulerende Midler af anden Art, herunder toldpolitiske Midler, saaledes staar der klart og tydeligt — det fremgaar af Forhandlingerne, det er let at se det i Rigsdagsaarbogens Resumé.

Naar man mente dengang, at det kunde gøres og burde gøres, at det var en praktisk Mulighed, som burde tages op, saa maa det vel have været, fordi man mente, at det, man vilde sætte i Stedet, var bedre og fordelagtigere end det, man havde, og at der ikke var Hindinger af nogen Art i berettigede Interesser, hverken beskæftigelsesmæssige, valutamæssige, handelsmæssige eller eksportmæssige, for en saadan Ophævelse og Erstatning med andre Midler.

Med Hensyn til den beskæftigelsesmæssige Side af Valutaordningen tror jeg, Handelsstanden har Ret, naar den gentagende har hævdet, at hvad der er vundet beskæftigelsesmæssigt i Industrien ved Hjælp af Valutaordningen, er paa det nærmeste tabt og altsaa kompenseret i øget Arbejdsløshed i Handelserhvervet, i Trafikerhvervet og i Landbruget, og den højtærede Socialministers her gentagne Udtalelser om de 30 000—40 000, som vilde kunne faa Beskæftigelse i Landbrug og Skovbrug, hvis Landbruget var rentabelt, viser jo yderligere, at man selv inden for Regeringskredse har i hvert Fald delvis Blik for Handelsstandens, Grosserer-Societetets beskæftigelsesmæssige Betragtninger og Argumenter. Der er altsaa her ingen Grund til at opretholde Valutaordningen, og det saa meget mindre, tror jeg, som i Industrien den maskinelle Kapacitet spiller en langt, langt større Rolle end det manuelle, medens det i Landbrug, i Haandværk, i Transport er lige omvendt.

Hvad angaar det valutamæssige, ser jeg ikke rettere, end at saa længe vi har